

Preferencje partyjne we wrześniu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wraz z końcem wakacji parlamentarnych wzrosło zainteresowanie udziałem w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Gdyby odbywały się one w pierwszej połowie września¹, zagłosowałyby w nich, według własnych deklaracji, 66% badanych, czyli o 6 punktów procentowych więcej niż trzy tygodnie wcześniej². Jednocześnie w porównaniu z poprzednim pomiarem znacząco spadł odsetek badanych deklarujących, że gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w najbliższą niedzielę, to na pewno nie wzięliby w nich udziału (20%, spadek o 4 punkty). Od sierpnia nieznacznie zmniejszył się też odsetek respondentów wahających się, czy iść na wybory parlamentarne (z 16% do 14%).

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?	Wskazania respondentów według terminów badań*										
	2016										
	21–28 I	3–10 II	2–9 III	12–19 III	31 III – 7 IV	5–12 V	18–29 V	2–9 VI	30 VI – 7 VII	17–25 VIII	8–15 IX
	w procentach										
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	63	67	64	62	65	67	58	64	64	60	66
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	17	12	13	16	14	12	16	16	17	16	14
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	20	21	23	22	21	22	26	20	19	24	20

* Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Mimo wzrostu zainteresowania głosowaniem w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, od poprzedniego badania nie zmieniło się znacząco poparcie ani dla partii rządzącej, ani dla ugrupowań pozostających w opozycji (odnotowane zmiany poparcia nie są istotne statystycznie). Pierwsze miejsce pod względem społecznego poparcia od ostatnich wyborów

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (316) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 8–15 września 2016 roku na liczącej 981 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w drugiej połowie sierpnia”, sierpień 2016 (oprac. B. Badora).

utrzymuje Prawo i Sprawiedliwość (36%), które od poprzedniego pomiaru nieznacznie straciło, ale nadal zdecydowanie wyprzedza partie zajmujące w tym rankingu drugie i trzecie miejsce, czyli Platformę Obywatelską (17%) oraz Nowoczesną Ryszarda Petru (16%). PO i Nowoczesna, nieco zyskujące od sierpnia, obecnie zdecydowanie wyprzedzają ostatnie ugrupowanie, które mogłoby liczyć na zdobycie miejsc w Sejmie, czyli Kukiz'15, na które chce głosować 6% zamierzających pójść na wybory. Warto też dodać, iż gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej połowie września, to pewne zasiadania w Sejmie mogłyby być jedynie trzy z obecnych w nim ugrupowań, gdyż wynik uzyskany w tym miesiącu przez ugrupowanie Kukiz'15 nie gwarantowałyby mu miejsc w przyszłym Sejmie (wynik 6%, przy poziomie ufności 95%, wskazuje, iż rzeczywiste poparcie dla Kukiz'15 wśród ogółu dorosłych Polaków mieści się w przedziale od 4,4% do 8,0%).

Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach do Sejmu

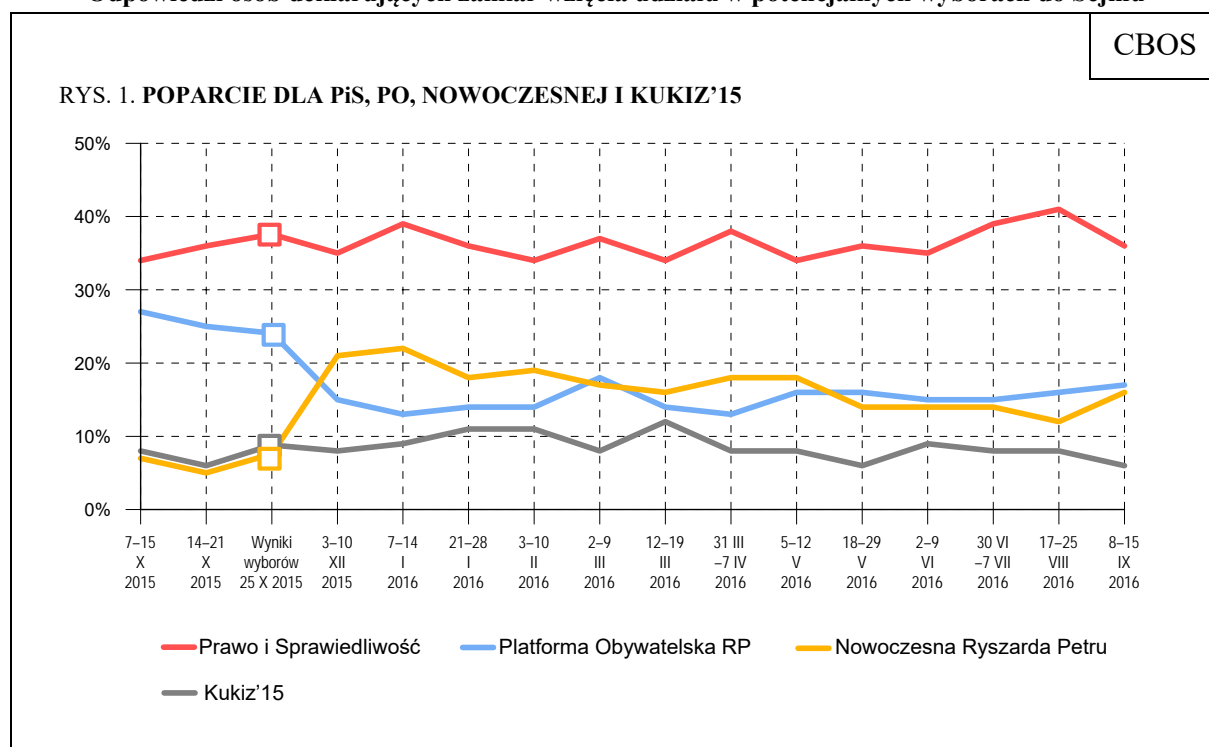


Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach															
	2015				2016											
	7-15 X*	14-21 X*	Wyniki wyborów 25 X	3-10 XII	7-14 I	21-28 I	3-10 II	2-9 III	12-19 III	31 III - 7 IV	5-12 V	18-29 V	2-9 VI	30 VI - 7 VII	17-25 VIII	8-15 IX
	w procentach															
Prawo i Sprawiedliwość	34	36	37,58	35	39	36	34	37	34	38	34	36	35	39	41	36
Platforma Obywatelska RP	27	25	24,09	15	13	14	14	18	14	13	16	16	15	15	16	17
Nowoczesna Ryszarda Petru	7	5	7,60	21	22	18	19	17	16	18	18	14	14	14	12	16
Kukiz'15	8	6	8,81	8	9	11	11	8	12	8	8	6	9	8	8	6
Sojusz Lewicy Demokratycznej	6 **	6 **	7,55 **	3	2	3	3	3	4	4	4	4	5	3	3	3
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	5	5,13	3	2	2	2	3	3	3	4	5	2	3	3	3
KORWiN	3	4	4,76	3	3	4	3	2	6	2	3	3	3	4	2	2
Partia Razem	1	<1	3,62	3	3	2	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2
Inna odpowiedź	<1	<1	0,87	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Trudno powiedzieć	9	11		6	5	7	9	8	8	9	10	11	12	9	10	12
Odmowa odpowiedzi	1	1		1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	<1
N=	566	757	15 200 671	629	714	622	668	661	621	718	733	537	640	628	618	648

* W październiku 2015 pytanie brzmiało: „Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu 25 października?”

** Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

Pozostałe partie plasują się poniżej progu wyborczego. Tak jak poprzednio, po 3% zamierzających głosować w wyborach parlamentarnych poparłoby Sojusz Lewicy Demokratycznej i Polskie Stronnictwo Ludowe. Po 2% chciałoby oddać głos na ugrupowanie KORWiN i Partię Razem. Dwóch na stu deklarujących zamiar głosowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu nie chciałoby głosować na żadną z partii wymienionych na przedstawionej im liście (większość z tej grupy oczekuje na pojawienie się jakichś nowych bytów politycznych, a po jednej osobie wymieniło komitet Grzegorza Brauna i Ruch Autonomii Śląska). Od poprzedniego badania po raz kolejny nieznacznie zwiększył się odsetek respondentów deklarujących, że na pewno wezmą udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, ale wahających się, które ugrupowanie poprzeć (12%, od lipca łącznie wzrost o 3 punkty procentowe).



Na otwarciu nowego sezonu politycznego znaczącemu wzrostowi zainteresowania udziałem w hipotetycznych wyborach parlamentarnych nie towarzyszą istotne statystycznie zmiany poparcia dla ugrupowań dominujących w ostatnim czasie na polskiej scenie politycznej. Nadal najwyższe notowania ma Prawo i Sprawiedliwość i jest to partia zdobywająca głosy zdecydowanej większości badanych zamierzających głosować w wyborach do Sejmu i deklarujących prawicowe poglądy polityczne. Partia rządząca jest też najpopularniejsza wśród respondentów deklarujących udział w wyborach parlamentarnych, ale niepotrafiących określić swoich poglądów na osi lewica–centrum–prawica. Wśród osób o poglądach lewicowych i identyfikujących się z politycznym centrum największym poparciem cieszy się natomiast Nowoczesna Ryszarda Petru (zob. tabele aneksowe).

Opracowała
Barbara BADORA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by P. w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		66	14	20	977
Płeć	Mężczyźni	65	14	20	460
	Kobiety	67	14	19	517
Wiek	18-24 lata	63	22	15	76
	25-34	60	18	22	190
	35-44	59	17	24	183
	45-54	67	15	18	148
	55-64	70	11	19	177
	65 lat i więcej	77	7	16	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	18	23	391
	Miasto do 19 999	66	16	18	145
	20 000 – 99 999	69	8	23	216
	100 000 – 499 999	78	9	13	148
	500 000 i więcej mieszk.	77	17	6	78
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	51	20	29	195
	Zasadnicze zawodowe	60	16	24	237
	Średnie	67	13	20	299
	Wyższe	84	8	7	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	87	9	4	114
	Średni personel, technicy	71	8	21	35
	Pracownicy adm.-biurowi	70	18	12	61
	Pracownicy usług	67	10	23	64
	Robotnicy wykwalifikowani	47	18	35	104
	Robotnicy niewykwalifik.	36	28	36	41
	Rolnicy	57	20	23	53
	Pracujący na własny rach.	68	13	20	43
	Bezrobotni	62	14	24	38
	Emeryci	79	9	12	242
	Renciści	52	14	33	62
	Uczniowie i studenci	72	17	10	39
	Gospodynie domowe i inni	48	25	27	81
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	72	12	16	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	67	16	17	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	63	15	23	252
	prywatnym gosp. rolnym	56	22	22	62
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	45	22	32	107
	Od 650 zł do 999 zł	67	15	18	119
	Od 1000 zł do 1399 zł	60	19	21	129
	Od 1400 zł do 1999 zł	69	13	18	141
	2000 zł i więcej	84	9	8	143
Ocena własnych war. mater.	Złe	52	18	30	61
	Średnie	61	16	23	383
	Dobre	71	12	16	533
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	85	7	8	39
	Raz w tygodniu	73	13	13	445
	1-2 razy w miesiącu	58	18	25	142
	Kilka razy w roku	60	14	26	215
	W ogóle nie uczestniczy	56	15	29	128
Poglądy polityczne	Lewica	70	12	18	161
	Centrum	66	15	18	259
	Prawica	83	10	7	291
	Trudno powiedzieć	46	19	35	258

Tabela 2

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób	
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi		
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		36	17	2	2	3	3	6	16	2	12	0	648	
Płeć	Mężczyźni	35	14	2	5	3	4	9	15	1	11	1	301	
	Kobiety	36	19	2	0	2	3	4	17	3	13	0	347	
Wiek	18–24 lata	25	16	6	16	2		13	7	1	12	2	47	
	25–34	27	19		2	3		14	15	2	14	1	113	
	35–44	24	19	5	3	3		5	25	4	11		107	
	45–54	33	11	2	2	2		7	8	1	13		99	
	55–64	42	17	1		4		2	19	3	9		124	
	65 lat i więcej	51	17	1	1	3		2	10	1	12	1	158	
Miejsce zamieszkania	Wieś	42	17	1	2	5		4	10	2	14	1	228	
	Miasto do 19 999	34	16	1	6	1		3	23	1	10		96	
	20 000 – 99 999	31	16	4	3	2		10	19	1	12	1	148	
	100 000 – 499 999	34	20	2	1	1		7	18	2	10		116	
	500 000 i więcej mieszk.	31	13	3		4		5	24	7	10		60	
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	49	18	1	3	4		3	2		16		99	
	Zasadnicze zawodowe	45	12	1	2	5		4	12	2	12	1	142	
	Średnie	31	20	3	4	2		8	15	2	12	1	199	
	Wyższe	28	16	2	1	1		3	7	28	3	10	208	
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	13	3	2	3		4	36	4	14		99	
	Średni personel, technicy	43	17			2		8	18	3	8		25	
	Pracownicy adm.-biurowi	20	20	3		2		13	18	8	15		43	
	Pracownicy usług	43	20		2	5		7	17		7		43	
	Robotnicy wykwalifikowani	38	19		4	8		8	6		14		48	
	Robotnicy niewykwalifik.	25	10		7			8	19		10		15	
	Rolnicy	40	6		12	6		5	7	4	15		30	
	Pracujący na własny rach.	21	11	5	2			8	3	26	3	21		29
	Bezrobotni	38	12		8	4		5	8	9		16		24
	Emeryci	52	18	1	0	3		3	1	10	0	10	1	192
	Renciści	28	19	4				2	12	22	6	7		33
	Uczniowie i studenci	19	12	10	14				12	9	2	18	3	28
Gospodynie domowe i inni	39	30	3					11	8		7	2	39	

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		36	17	2	2	3	3	6	16	2	12	0	648
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	15	3	3	2	4	4	25	4	12		89
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	10		2	3	4	11	35		11		56
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	18	2	1	4	3	9	18	3	14		159
	prywatnym gosp. rolnym	47		3	10	5	8	2	6	3	13	2	34
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	39	16	3	4	2		8	3		25		49
	Od 650 zł do 999 zł	46	15		2	4	3	4	13		11	1	80
	Od 1000 zł do 1399 zł	39	13	4	3	4	3	8	18	2	5	1	77
	Od 1400 zł do 1999 zł	41	18	3	2		5	6	15	2	8		98
	2000 zł i więcej	31	20	2	1	3	1	8	24	2	9		120
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	7		5	3	8	10	15		17		32
	Średnie	41	14	2	3	1	1	5	17	2	14	0	235
	Dobre	33	20	2	2	4	4	6	16	2	10	1	381
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	66	6			4		4	5	8	7		33
	Raz w tygodniu	47	16	2	2	3	2	4	11	2	12	1	327
	1-2 razy w miesiącu	21	25	4	4	4	4	10	16	2	11		82
	Kilka razy w roku	20	20	1	3	2	3	9	26	1	13	1	130
	W ogóle nie uczestniczy	20	9	2	5	2	10	9	30	3	11		72
Poglądy polityczne	Lewica	8	22	4	3	6	12	4	34	2	6		113
	Centrum	21	17	2	0	3	3	8	26	3	16	1	171
	Prawica	64	11	1	5	2		6	5	2	5	1	242
	Trudno powiedzieć	28	23	3	1	2	3	5	10	1	25		118